

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

"Wat hebt Gij gedaan?"

Johannes 18:35b

Daar staan ze tegenover elkaar: Jezus en Pilatus! Jezus, de aangeklaagde, tegenover Pilatus, de rechter! Eens zullen de rollen zijn omgekeerd. Dan zal Jezus Rechter zijn over Pilatus. En wat dat voor Pilatus zal betekenen is huiveringwekkend. Maar nu is Jezus nog de Aangeklaagde en Hij zal veroordeeld worden. Zijt Gij de Koning der Joden?, zo heeft Pilatus Hem gevraagd. De Heere Jezus antwoordt met een tegenvraag: "Zegt gij dit van uzelf, of hebben anderen het u van Mij gezegd?" Voor Pilatus eigenlijk een beschamende vraag. Hij moet immers bedenken dat hij niet op geruchten mag afgaan. Maar dan wordt Pilatus bitter, en hij antwoordt brutaal: "Ben ik een Jood? Uw volk en de overpriesters hebben U aan mij overgeleverd!"

En dan stelt Pilatus kort en goed de vraag: *"Wat hebt Gij gedaan?"*

Jezus van Nazareth, wat hebt Gij gedaan? Zo vraagt Pilatus. Ik ben geen Jood! En ik verkies niet, dat Ge met mij omgaat alsof ik een Jood zou zijn. Uw eigen volk en de oversten van dat volk hebben U aan mij overgeleverd. Gij zult dus Zelf het beste weten wat er is gebeurd. En daarom: wat hebt Gij gedaan? Ik weet het niet, en daarom wordt het tijd dat Ge het Zelf maar zegt! Een smadelijke behandeling, een rechter onwaardig. Eigenlijk had Pilatus Jezus nu al vrij moeten laten, nu een behoorlijke aanklacht blijkbaar ontbreekt. Toch geeft Jezus antwoord. Nee, niet op de onwettige vraag: "Wat hebt Gij gedaan?" Maar wel op de vraag van Pilatus: "Zijt Gij de Koning der Joden?" Nee? Jezus kon en wilde niet ingaan op die onwettige vraag van Pilatus: "Wat hebt Gij gedaan?" Want

Hij moest en wilde Borg zijn en betalen wat Hij niet geroofd had.

Maar toch laat die vraag ons niet los. Heere Jezus, wat hebt Gij gedaan?

Hoe had Hij kunnen antwoorden! Wat Ik heb gedaan? Ik ben het land doorgegaan, goed-doende! Zieken heb Ik genezen, melaatsen heb Ik gereinigd, hongerigen heb Ik gevoed, dorstigen heb Ik gelaafd, blinden gaf Ik het gezicht, doven deed Ik horen, doden heb Ik opgewekt, duivelen heb Ik uitgeworpen, vermoeiden heb Ik rust gegeven. Ja, zonden heb Ik vergeven. Aan onrustige, verslagen harten heb Ik een vrede geschonken die alle verstand te boven gaat. Aan armen heb Ik het evangelie verkondigd.

Heere Jezus, wat hebt Gij gedaan? Ik heb de wil van Mijn Vader volbracht, wat Mijn spijs was. Nog verder: Ik heb de hemel en de aarde geschapen. Ik heb geworsteld met Jacob in de nacht van Pniël. Ik heb met de vrienden van Daniël gewandeld in de vurige oven.

Heere Jezus, wat hebt Gij gedaan? Ik heb Gods liefdewet vervuld. Ik heb de vloek op de overtreding van Gods wet gedragen en een eeuwige gerechtigheid verworven voor doemschuldige zondaren.

Wat hebt gij gedaan?

Wanneer deze vraag aan ons wordt gesteld, wat zal dan ons antwoord zijn? Heere, ik heb gedaan wat kwaad was in Uw heilige ogen. Mijn schuld is bergenhoog.

Wat hebt gij gedaan? Een vraag in het gericht! Komt dan, zegt de Heere: laat ons tesamen richten! Dan moeten wij eerlijk worden voor God en onszelf.

Wat hebt gij gedaan? Gij menskind, eens naar Mijn beeld geschapen, nu naar Mijn Naam genoemd. Heere, ik

heb de band met U al in het paradijs verbroken. Ik heb de hand uitgestoken naar de verboden vrucht, en ik doe het nog maar al te veel! Tegen al Uw geboden zwaarlijk gezondigd en niet één ervan gehouden, en nog steeds tot alle boosheid geneigd!

Dies ben ik, Heer! Uw gramschap dubbel waardig!

Zie mijn berouw: hoor, hoe een boet'ling pleit! Wat was David een gelukkige man, toen hij in psalm 51 op die plaats mocht komen. Hij mocht de Heere door genade het enige offer brengen dat nooit door Hem veracht geweest is: een gans verbroken geest, door schuldbesef getroffen en verslagen. Vrucht van de Zelf-offerande van Jezus. En in het dal van ootmoed en verslagenheid doet de Heilige Geest het geloof opbloeien dat ruimte vindt in de Heere Jezus en in Zijn voldoenend en verzoenend offer. Om in aanbiddende verwondering te zien op wat hij gedaan heeft. Hij heeft de hemel verlaten, en daarmee de heerlijkheid die Hij bij de Vader had, eer de wereld was. Hij heeft de gestalte van een dienstknecht aangenomen, en is de mensen gelijk geworden. En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, de dood des kruises. Hij is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat armen door Zijn armoede rijk zouden worden. Hij is tot zonde gemaakt, opdat wij zouden zijn rechtvaardigheid Gods in Hem. Hij werd van God verlaten, opdat wij nimmermeer van Hem zouden verlaten worden. Hoor Hem spreken in de hof: indien gij Mij zoekt. Zo laat dezen heengaan! Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood zoudt moeten sterven! Heerlijke Zaligmaker, Uw verzoenend sterven is het enige rustpunt van mijn hart! Wees mij tot een Rotssteen, om daarin te wonen, om geduriglijk daarin te gaan!

Ds. M. Vlietstra

Van de administratie

In de afgelopen periode konden we weer 5 nieuwe abonnees inboeken, terwijl we voor ons blad bij de betaling van abonnementsgelden f 4.779,50 aan giften ontvingen. Heel hartelijk dank. De betaling van het abonnementsgeld gaat gelukkig nog steeds door. Ongeveer 80% heeft nu betaald. We zien uit naar de overige 20%.

Voor de school in Dundas ontvingen we op onze girorekening f 95,- aan giften en van de Commissie winteravondlezingen Urk een gift van f 1.000,-. Op de bankrekening van de school werden giften gestort voor de noodzakelijke uitbreiding van de school door de volgende Chr. Geref. Kerken: Bethel Kerk Sliedrecht f 500,-, Tholen f 100,-, Poederloijen f 200,- en van Leerdam f 500,-.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Namens het schoolbestuur van de Rehoboth Christian School, eveneens hartelijk dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Inhoud.

Ds. J.P. Boiten ziet voor de tweede maal in den artikel terug op de Generale Synode die in Nunspeet heeft vergaderd. Drs. G.J. van Capellen vervolgt zijn artikelenserie over het boek van John Brown "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven." U treft een derde artikel aan over de Nieuwe Bijbelvertaling.

Ontmoetingsdag Sliedrecht.

Op D.V. zaterdag 10 april a.s. zal in het kerkgebouw van de Chr. Geref. Bethel-kerk onze ontmoetingsdag weer gehouden worden. We willen u de sprekers alvast doorgeven:
Opening morgensamenkomst om 10.30 uur dor ds. A. van Heteren.
Spreker: Ds. A. v.d. Weerd.
Opening middagsamenkomst om 2 uur: Ds. E. Hakvoort.
Spreker: Ds. B. de Romph.
Sluiting: Ds. M.C. Tanis.

We hopen weer velen te ontmoeten op die dag. Het Woord Gods staat centraal en er is ruimschoots gelegenheid tot onderlinge ontmoeting en gesprek.

Ds.P. den Hartog overleden.

Op de leeftijd van 69 jaar overleed ds. P. den Hartog. Wij hebben hem enkele jaren meegemaakt in Apeldoorn en vele jaren op de Calvijnskring, waarvan hij penningmeester was. Negen jaren is hij predikant geweest in Veenendaal. Toenemende doofheid noodzaakte hem emeritaat aan te vragen. In de rouwdienst die gehouden werd ging ds. P.D.J. Buijs voor die sprak over 2 Corinthiers 5: 1. Het is alleen genade deze wetenschap te mogen hebben. Moge de Heere mw. den Hartog, de (klein)kinderen en de verdere familiekring gedenken, vertroosten en sterken.

Oikodomè.

We ontvingen het blad oikodomè, het officiële orgaan van de Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Apeldoorn. Dit blad verschijnt tweemaal per jaar. Wie mee wil leven met het wel en wee van "Apeldoorn" kan zich abonneren voor f. 15,— per jaar: administratie van de TUA, Antwoordnummer 583, 7300 WB Apeldoorn.

AvH.

John Brown - "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven" (10)

In het zesde hoofdstuk handelt Ds. Brown opnieuw over de heiligmaking. Hij spreekt met name over het doden en kruisigen van de oude mens.

Sinds onze val in Adam zijn wij allen vijanden van de Heere. We zijn van nature geneigd God en onze naaste te haten. Van die "oude mens" hebben al Gods kinderen last. Tot hun laatste snik toe blijft de zonde in hen woelen en zijn er kwade genegenheden. "Ja meer", zegt u wellicht, is er geen afsterving van de oude mens? Inderdaad maar die afsterving gaat langzaam. Bovendien strekt die afsterving zich uit over het hele leven.

Die vijandschap tegen God wordt genoemd de oude mens, omdat deze gelijk het lichaam uit zoveel delen en leden bestaat. Die delen en leden zijn lusten, verdorvenheden en kwade genegenheden. Zij vormen één geheel.

De leden van het lichaam werken samen. Zo is het ook met de boosheid en vijandschap tegen God in de gelovigen.

In de Heilige Schrift treffen we de uitdrukking "de oude mens" aan.

In Romeinen 6 waar Paulus spreekt over de heiliging des levens staat in vers 6: "dit wetende, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde, opdat wij niet meer de zonde dienen".

Die uitdrukking wordt ook gebezigd in de Heidelbergse Catechismus. Zondag 33 handelt over de waarachtige bekering. Vraag 88 luidt als volgt: "In hoeveel stukken bestaat de waarachtige bekering des mensen?" Het antwoord hierop is: "In twee stukken: in de afsterving des ouden, en in de opstanding des nieuwen mensen".

Het mag duidelijk zijn dat Ds. John Brown in bovengenoemd hoofdstuk een belangrijk aspect van de heiligmaking aansnijdt. Hij begint eerst met de doding en kruisiging van de oude mens. Later handelt hij ook over de hartelijke vreugde in God door Christus. Hij gaat dan uitvoerig in op het groeien in de genade! De Heidelbergse Catechismus noemt dat de opstanding van de nieuwe mens.

De vraag rijst: hoe zal een gelovige Christus gebruiken, opdat hij deze oude mens gekruisigd krijgt?

Laten we eerst bedenken dat de oude mens verafschuwde moet worden. Hebben we wel genoeg oog voor de vijandschap die in ons woont? De vijandschap tegen vrije genade en tegen een goedgevoelend God!

Daar dienen we bevindelijke kennis van te hebben. Het is namelijk een gevaarlijke en onverzoonlijke vijand. Wie die vijand onderschat, gaat ten onder. We mogen derhalve nooit met hem komen tot voorwaarden van overgave of overeenkomst. O kinderen des Heeren sluit toch geen verdrag met uw oude mens. Zoek nooit het compromis. Er bestaat geen compromis tussen de oude en de nieuwe mens. Geef niet toe aan het vlees. John Brown zegt: "De gelovige diende zijn wakend oog niet zozeer te hebben op dit of dat lid van dit lichaam des doods als wel op het lichaam zelf, of op het beginsel der goddeloosheid en wederspanningheid tegen God, het Hoofd, het Leven, de Geest, of de Wet van dit lichaam des doods; want daarin bestaat zijn grootste boosheid en werkzaamheid, en dit staat ons altijd tegen, hoewel niet in ieder deel en lid, maar somtijds in het ene, somtijds in het andere".

Hoewel de gelovige voornamelijk oog moet hebben op het totale verzet, op het lichaam des doods, toch moet hij met geen enkel deel, lid, of lust van dit gehele lichaam vriendschap sluiten. Al de werkingen des lichaams dienen gedood te worden. Romeinen 8 vers 13 geeft dit duidelijk aan. "Want indien gij naar het vlees leeft, zo zult gij sterven; maar indien gij door den Geest de werkingen des lichaams doodt, zo zult gij leven".

U hoort het. Dit kan alleen door de Heilige Geest.

Het is het een of het ander. Of wij sterven, of wij leven. Of wij moeten de zonde gedood en ten ondergebracht krijgen, of zij zal ons doden.

Als de zaak er zo voorstaat, spreekt het vanzelf, dat de gelovige zeker niet het vlees, de oude mens, voedsel moet

geven. Wie zijn begeerlijkheden voedt en stimuleert, sterkt de oude mens. Het wordt dan steeds moeilijker en zwaarder, om de strijd te winnen!

John Brown zegt: "Hier wordt veel van des christens voorzichtigheid en geestelijke wijsheid vereist om te onderscheiden, wat tot koestering van deze of die verdorvenheid (...) kan dienen en om die te onttrekken; gelijk wij allerlei voordeel trachten te ontnemen aan een vijand die tegen ons opkomt". Weliswaar moet de gelovige bedenken dat zijn eigen kracht in deze strijd gering is. De listigheid en de kracht van de oude mens is zeer groot. De zonde omringt ons lichtelijk. De bedrieglijkheid van het hart is groot. Wie kent zijn verborgen afdwalingen? David was ervan overtuigd dat hij vele verborgen afdwalingen had. "Wie zou de afdwalingen verstaan? Reinig mij van de verborgene afdwalingen. Houd Uw knecht ook terug van trotsheden; laat ze niet over mij heersen; dan zal ik oprecht zijn en rein van grote overtreding. Laat de redenen mijnsmonds, en de overdenking mijns harten welbehagelijk zijn voor Uw aangezicht, o HEERE, mijn Rotssteen en mijn Verlosser!" (Ps. 19:13-15).

Wat zou het groot zijn als wij dit David gelovig na leren bidden. Dan leren we alle vleselijke wapenen ter zijde te stellen. We zien uit naar Goddelijke hulp en bijstand in de strijd tegen de zonde. We leren verstaan dat Christus alleen en Zijn Geest de werken des duivels kan verbreken en deze vijand kan doden of kruisigen.

Ds. Brown zegt: "Zo moet hier dan de gelovige om hulp en bijstand zijn toevlucht nemen, tot Jezus den Overste der zaligheid en hij moet Hem volgen en onder Zijn banier strijden, Zijn wapenen gebruiken, die geestelijk zijn (...), Hem aannemen als Leidsman en Bevelhebber, en gereed staan voor Zijn bevelen en onderwijzingen, wachten op de bewegingen van Zijn Geest en die opvolgen".

Kortom de ziel dient te wanhopen aan zichzelf en krachtig te zijn in de Heere Jezus. O grijp Hem aan in de strijd tegen de zonde. Zie hierbij op de beloften van Gods goede verbond.

"En de God des vredes zal de satan haast onder uw voeten verpletteren. De genade van onzen Heere Jezus Christus zij met ulieden. Amen". Tracht uit deze en andere beloften kracht tot u te trekken. Zó alleen kunt u mannelijk vechten.

Zie verder tot versterking van uw hoop, geloof en vertrouwen op

Christus, als hangende aan het kruis. Hij overwon de dood. Hij, de duivel, die de macht des doods had, is door Christus aan het kruis verslagen. "De ziel nu gelovende, mag, ja moet het daarvoor houden, dat ze in Christus als het ware sterft aan het kruis en aldaar al deze geestelijke vijanden overwint; alzo gijlieden, zegt de apostel, Rom. 6:11, houdt het daarvoor, dat gij waarlijk der zonde dood zijt. Van nu af mag een gelovige, zelfs terwijl hij nog vecht, zich een overwinnaar rekenen, ja meer dan een overwinnaar, door Hem, die Hem liefgehad heeft, Rom. 8:37", aldus Brown. Nu gestorven zijnde, is hij bevrijd van de zonde en getrouwd met Christus. Hij is derhalve gehouden deze oude mens, dit lichaam des doods en al zijn leden aan te grijpen als verraders tegen de rechte Koning en Man! Daarom moeten de kinderen Gods het vlees kruisigen met de bewegingen en begeerlijkheden.

Breng daarom alle openbare vijanden door het geloof in het gebed voor Christus. Pleit op Christus' ambt als Koning en Bevelhebber. Pleit op de getrouwe beloften van het genadeverband, want alleen zo kunnen de kinderen Gods de overwinning door Jezus Christus verkrijgen.

Laten we besluiten met een hartelijke opwekking tot de geestelijke strijd. Paulus moedigt hiertoe Timotheüs aan. "Strijd den goeden strijd des geloofs, grijp naar het eeuwige leven, tot hetwelk gij ook geroepen zijt, en de goede belijdenis beleden hebt voor vele getuigen" (1 Timotheüs 6:12). Paulus wil dat Timotheüs strijden zal de goede strijd, dat is de geestelijke strijd tegen de satan, de wereld en de zonde. Het is een strijd die zeer zwaar is. In ons is geen kracht, geen moed en geen volharding. De vijanden zijn vele en zij zijn sterk. Het is een geloofsstrijd die zonder God en Christus onmogelijk gevoerd kan worden. Het grijpen naar het eeuwige leven is een geloofsdaad. Velen grijpen mis, omdat ze geen strijd kennen. Wie werkelijk strijdt, overwint. Daar staat de Heere Zelf voor in.

*"Gij HEER", alleen, Gij zijt
Verwinnaar in den strijd,
En geeft Uw volk den zegen"*
(Psalm 3:4b berijmd)

Ds. G.J. Capellen

De Nieuwe Bijbelvertaling (3)

In het vorige artikel hebben we aange-
toond dat er in de NBV sprake is van
invloed van de feministische theologie
en hebben we tevens gewezen op
Remonstrantse invloeden in de weer-
gave van het boek Handelingen. In dit
artikel volgen nog enkele bezwaren
tegen de weergave van het boek
Handelingen in de NBV.

Zaligheid

We zijn vertrouwd met woorden als
zalig worden, zaligheid en Zalig-
maker. Deze inhoudsrijke woorden
moeten niet vervangen worden door
andere woorden, maar dienen uitge-
legd te worden op school, op de cate-
chisatie en in de prediking. Wie woor-
den als zalig worden, zaligheid en
Zaligmaker gaat vervangen door
woorden als gered worden, redding en
redder (met een kleine letter!) doet
tekort aan de volkomen en eeuwige
verlossing naar lichaam en ziel waar
de Heere naar Zijn welbehagen de
Zijnen in doet delen. Want waar denkt
men aan als het gaat over redden, over
gered worden en over redder? Dan
denkt men toch allereerst en aller-
meest aan redding uit tijdelijke geva-
ren en aan iemand die deze redding uit
tijdelijke gevaren tot stand weet te
brengen. Bij een woord als redden
denkt toch niemand in de eerste plaats
aan verlossing van de zonde. Zuiver
taalkundig gezien is het niet onjuist
dat de Griekse woorden inderdaad
kunnen betekenen gered worden, red-
ding en redder. Maar theologisch
gezien is het een verzwakking wan-
neer een dergelijke weergave in de
Bijbeltekst wordt gevolgd. Wat doet
nu de NBV? De NBV volgt wel de
weergave die zuiver taalkundig wel te
verdedigen valt, maar theologisch
afgekeurd moet worden. Enkele voor-
beelden illustreren dat.

Hand. 2:21 in de Statenvertaling luidt:
"En het zal zijn, dat een iegelijk die
den Naam des Heeren zal aanroepen,
zalig zal worden." In de NBV lezen
we: "Ieder dan die de naam van de
Heer aanroept, zal worden gered."

Zalig worden is dus vervangen door
gered worden.

Hand. 4:12 luidt in de Statenvertaling:
"En de zaligheid is in geen ander, want
er is ook onder den hemel geen andere
naam, die onder de mensen gegeven is
door welchen wij moeten zalig wor-
den." In de NBV lezen we: "Door nie-

mand anders kunnen wij worden
gered, want zijn naam is de enige op
aarde die redding biedt voor de mens."
Zaligheid is dus vervangen door red-
ding.

In Hand. 5:31 lezen wij in de
Statenvertaling: "Dezen heeft God
door Zijn rechterhand verhoogd tot
een Vorst en Zaligmaker, om Israël te
geven bekering en vergeving der zon-
den." In de NBV lezen we: "God heeft
hem een plaats gegeven aan zijn rech-
terhand, hem verheven tot leidsman en
redder om de Israëlieten tot inkeer te
brengen en hun zonden te vergeven."

In Hand. 5:31 is dus Zaligmaker ver-
vanger door redder.

Ook in de bekende vraag van de stok-
bewaarder en het antwoord dat aan
hem gegeven wordt vinden wij een
soortgelijke verandering.

In de Statenvertaling lezen we in
Hand. 16:30 en 31: "En hen buitenge-
bracht hebbende, zeide hij: Lieve
heren, wat moet ik doen opdat ik zalig
worde? En zij zeiden: Geloof in den
Heere Jezus Christus, en gij zult zalig
worden, gij en uw huis."

In de NBV treffen we de volgende
weergave aan: "Hij bracht hen naar
buiten en vroeg: 'Zeg u mij, heren, wat
moet ik doen om gered te worden?' Ze
antwoordden: 'Geloof in de Heer
Jezus en u zult gered worden, u en uw
huisgenoten.'

Zalig worden is vervangen door gered
worden. In Hand. 3:15 lezen wij in de
Statenvertaling: "En den Vorst des
levens hebt gij gedood, Welken God
opgewekt heeft uit de doden, waarvan
wij getuigen zijn."

In de NBV lezen we: "Degene die de
weg naar het leven wijst hebt u
gedood, maar God heeft hem uit de
dood doen opstaan, en daarvan zijn wij
getuige." "De Vorst des levens" is dus
geworden "degene die de weg naar het
leven wijst." Dit is een onjuiste weer-
gave. Christus wijst niet alleen de weg
ten leven maar is ook Zelf de weg.
Heeft de NBV voor deze weergave
gekozen om ruimte te geven aan de
twee-wegen-leer? Volgens de twee-
wegen-leer is Christus niet de enige
weg tot God. Christus is dan de weg
tot God voor de christenen. Maar voor
de Joden is Hij dat dan niet, die denken
op een andere wijze zalig te worden.

Godsbeeld

In Handelingen 5 vinden wij de

geschiedenis van Ananias en Saffira,
ons allen bekend. Uit dit hoofdstuk
blijkt wel heel duidelijk dat de NBV er
een ander Godsbeeld op nahoudt dan
het bijbels Godsbeeld. Wie van ons
zou durven zeggen dat God bedrogen
kan worden? Een mens kan bedrogen
worden, maar de Heere, Die de Al-
wetende is, kan nooit bedrogen wor-
den. Een andere zaak is dat een mens
in zijn snoodheid en zondigheid kan
proberen God te misleiden. Maar ten
diepste is dit ten enenmale onmoge-
lijk. Een mens kan wel proberen de
Heere te bedriegen, en hij probeert het
ook daadwerkelijk, maar het is en
blijft ten enenmale onmogelijk dit te
doen. In Hand. 5 vinden wij in de NBV
een God getekend Die wel te bedrie-
gen is. In de Statenvertaling lezen we
in Hand. 5:3 en 4: "En Petrus zeide:
Ananias, waarom heeft de satan uw
hart vervuld, dat gij den Heiligen
Geest liegen zoudt en onttrekken van
den prijs des lands? Zo het gebleven
ware, bleef het niet uwe, en verkocht
zijnde, was het niet in uw macht? Wat
is het, dat gij deze daad in uw hart hebt
voorgenomen? Gij hebt den mensen
niet gelogen, maar Gode."

In de NBV lezen we: "Maar Petrus zei:
'Ananias, waarom heb u zich door
Satan laten misleiden en hebt de
Heilige Geest bedrogen door een deel
van de opbrengst van het stuk grond
achter te houden? U had het immers
niet hoeven te verkopen en nu u het
toch verkocht hebt, had u met de
opbrengst immers kunnen dat wat u
wilde? Wat heeft u bezielde om u zo te
gedragen? U hebt niet de mensen bedr-
ogen, maar God zelf'."

Liegen is vervangen door bedriegen.
Dit is geen onschuldige verandering.
De Statenvertaling gaat er vanuit dat er
tegen God gelogen kan worden, maar
de NBV stelt dat God bedrogen kan
worden, wat ten enenmale onmogelijk
is. Hand. 15:28 luidt in de Staten-
vertaling: "Want het heeft den Heilig-
en Geest en ons goedgedacht, ulieden
geen meerderen last op te leggen, dan
deze noodzakelijke dingen."

In de NBV lezen we: "In overeenstem-
ming met de Heilige Geest hebben wij
namelijk besloten u geen andere ver-
plichtingen op te leggen dan wat strikt
noodzakelijk is." Bij de weergave van
de NBV ligt de nadruk niet op de
Heilige Geest, maar op de mens die
een beslissing neemt. Calvijn tekent
bij deze tekst aan in zijn commentaar
op het boek Handelingen: "Dat de
apostelen en opzieners zich als gezell-
en naast den Heiligen Geest plaatsen,

daarin kennen zij zichzelf niets onbehoorlijks toe; maar deze uitdrukking geeft alleen zoveel te kennen, alsof zij zeiden, dat de Heilige Geest hun tot een leidsman en bestuurder geweest was; en dat zij wat zij nu schrijven vastgesteld hebben, terwijl Hij het hun voorzeide..... De apostelen ontkennen dus dat zij het besluit, hetwelk zij den heidenen mededelen, op eigen gezag geformeerd hebben, maar dat zij slechts dienaren des Geestes geweest zijn, om naar Gods gezag aan te bevelen wat zij, als van Hem uitge-

gaan, getrouwelijk aan anderen overgeven. Zo drijft ook Paulus, wanneer hij van zijn Evangelie spreekt, geen nieuw Evangelie, waarvan hijzelf de werkmeester zijn zou, maar hij predikt wat hem door Christus opgedragen was. Hoe dwaas zijn dus de papisten, die uit deze woorden willen bewijzen, dat er bij de kerk enig eigen gezag berust." Dit citaat van Calvijn onderstreept de juiste weergave van de Statenvertaling.

Ds. A. van Heteren

Generale Synode van Haarlem-Noord (11-slot)

De vorige keer zagen we terug op de besluiten aangaande de kerkelijke verhoudingen. De gereformeerde oecumene geeft een grote verscheidenheid te zien. Op de synode van 1947 werd besloten tot het instellen van een deputaatschap voor eenheid van gereformeerde belijders. In het commissierapport dat aan dat besluit ten grondslag ligt, staat vermeld dat de verwijdering onder hen die van gereformeerde belijdenis zijn, steeds groter wordt. Een van de oorzaken is gelegen in het feit dat steeds meer het geheel der gereformeerde confessie en daarmee de gehele inhoud der openbaring Gods uit het oog wordt verloren. De eenzijdigheden en daarmee de tegenstellingen worden steeds groter. Voor haar deel, aldus dat rapport, hebben ook de Christelijke Gereformeerde kerken aan de strijd om bewaring en beleving van de gereformeerde belijdenis deel te nemen en haar profetisch geluid, zij het in bescheidenheid, te doen horen. In dit licht gezien is het zeer verdrietig dat ruim een halve eeuw later kerken die dezelfde belijdenis hebben, toch niet in eenheid blijken te kunnen samengaan. Blijkbaar zijn de verschillen in bewaring en beleving van de gereformeerde belijdenis zodanig, dat van een kerkelijke vereniging geen sprake kan zijn.

Dit komt ook tot uiting bij een ander zeer belangrijk onderwerp, nl. de plaats van de vrouw ten opzichte van het ambt. In steeds meer kerken, ook van gereformeerde belijdenis, wordt de roep om vrouwelijke ambtsdragers gehoord. Sommige kerken gaan over tot (gedeeltelijke) openstelling van de ambten voor de vrouw. Onze kerken nemen een andere positie in. Op deze

synode is de uitspraak gedaan dat het standpunt ten aanzien van de vrouw in het ambt, dat in de Christelijke Gereformeerde Kerken steeds heeft gegolden, schriftuurlijk verantwoord is. Dat standpunt houdt in dat de ambten niet open staan voor de vrouw. Het deputaatschap dat onderzoek heeft verricht naar de vragen rond vrouw en ambt kwam met twee verschillende conclusies. De meerderheid stelde voor om uit te spreken dat het binnen het kader van de gereformeerde Schriftbeschouwing en ambtsopvatting onmogelijk is om de ambten open te stellen voor zusters der gemeente. Dit deel van het deputaatschap was van oordeel dat het standpunt t.a.v. vrouw en ambt ten nauwste samenhangt met onze visie op het gezag van de Heilige Schrift. Op grond van de gelijkwaardigheid van de ambten is het niet mogelijk het ene ambt wel en het ander ambt niet open te stellen voor zusters der gemeente. Uit het geheel van het spreken van de Heilige Schrift kan geen andere conclusie worden getrokken dan dat in de gemeente van Christus vrouwen geen ambtelijke positie kunnen bekleden. De minderheid van deputaten wenste dat de synode zou uitspreken dat de openstelling van de kerkelijke ambten voor de vrouw noch in strijd is met wat de Schrift als Woord Gods leert, noch met de belijdenis der kerk die op de Schrift gegrond is. Dit deel van de deputaten was van mening dat het in de besproken bijbelgedeelten strikt genomen niet gaat over de vragen van vrouw en ambt. Het gaat over de positie van de vrouw in ruimere zin, nl. in het geheel van gemeente en eredienst. Er laten zich vanuit die bijbelgedeelten dan ook geen gevolgtrekkingen

maken die het dienen van de vrouw in de kerkelijke ambten verhinderen.

Deze twee standpunten staan heel duidelijk tegenover elkaar. Het ene sluit het andere uit. Wat heeft de synode nu besloten? Op voorstel van de commissie heeft de synode als haar oordeel uitgesproken "dat de visie van de meerderheid van deputaten –in tegenstelling tot die van de minderheid– een deugdelijke en overtuigende onderbouwing is van het standpunt dat in de Christelijke Gereformeerde Kerken steeds als het Schriftuurlijke heeft gegolden". De synode heeft dus een keuze gemaakt. Dit staat ook verwoord in het tweede rapport van de synodale commissie, dat is ingediend na bespreking van de voorstellen en amendementen. Daarin staat dat de uitspraak verstaan moet worden in het licht van het gehele commissierapport. Daar hoort ook bij het oordeel dat uit het geheel van het spreken van de heilige Schrift duidelijk is dat het gezaghebbend leiding geven aan de gemeente aan de man en niet aan de vrouw toekomt.

Wie dit op zich laat inwerken kan tot geen andere conclusie komen dan dat met de uitspraak van de Generale Synode is bevestigd dat het standpunt om de ambten niet open te stellen voor de vrouw, schriftuurlijk is, en dat dit uitsluit de mogelijkheid dat zusters der gemeente een bijzonder ambt vervullen. We mogen zeer dankbaar zijn voor deze beslissing. De overgrote meerderheid waarmee dit besluit genomen is, was verrassend. Begrijpelijk dat de preses van de synode de Naam des Heeren de dank bracht voor dit besluit. Grote verbazing kwam er echter toen al tijdens de synode bleek dat sommige afgevaardigden wel voor deze uitspraak hadden gestemd, maar tevens nog ruimte vroegen voor de mogelijkheid van de vrouw in het ambt. Ook in de reacties op dit synodebesluit komt de mening naar voren dat het genomen besluit toch ruimte laat voor een andere interpretatie. Men probeert de betekenis van dit besluit te minimaliseren. Het zou een uitspraak zijn die twee tegenstrijdige visies in zich verenigt. De geboden exegese is onvolledig en roept veel vragen op. Er zijn noties uit het Nieuwe Testament die niet zijn verwerkt in onze ambtsleer. In deze kritische opmerkingen in de richting van het rapport zijn best waarheidselementen aan te wijzen. Maar het is zeer bedenkelijk dat men z'n aandacht dan

richt op zaken die niet van fundamenteel belang zijn en daardoor z'n mening laat vormen. Er kan grote blijdschap en dankbaarheid zijn voor de hoofdlijn die hier is getrokken. De uitspraak en de gronden daarvoor zijn overtuigend voor ons standpunt. Op onderdelen kunnen we wellicht van mening verschillen. Wie echter voor het gezag van Gods Woord wil buigen en de gereformeerde confessie volledig wil honoreren, zal met dit synodebesluit goed kunnen leven. De Heere geve dat Zijn zegen op dit besluit mag rusten.

Hiermee willen we de artikelen over de Generale Synode afronden. Er mocht veel werk geschieden. Ons kleine kerkverband is bij veel zaken betrokken. De afgevaardigden die de besprekingen ter synode hebben meege maakt, hebben over tal van zaken hun gedachten laten gaan. Zij hebben tijdens de synodale vergaderingen als het ware een proces doorgemaakt. Kerkleden die van de besluiten op de hoogte worden gesteld hebben in feite een achterstand. Voor een goed functioneren van het kerkelijke leven is van belang dat ieder op de hoogte is van het verloop van de kerkelijke vergaderingen. We hopen dat onze artikelen mogen bijdragen tot het betrokken zijn met ons kerkelijk leven.

Ondertussen wordt in de kerken nagedacht over de toekomst. In welke richting zullen onze kerken zich ontwikkelen? Een goede vraag als we letten op de grote problemen waar kerk en samenleving mee te maken hebben. Het is noodzakelijk onze positie te bepalen als het gaat om de waarde van de gereformeerde belijdenis. Hoe kunnen we aan onze jongeren de erfenis van de Reformatie doorgeven? Hoe zal de kerk staande kunnen blijven in een multi-culturele samenleving? Bezinning op dergelijke vragen zal zeer nuttig zijn. Van niet minder belang is de vraag hoe de synodebesluiten in de kerken worden ontvangen en verwerkt. Zullen kerken die samenwerken met de Nederlands Gereformeerde kerken de betreffende besluiten aanvaarden? Hoe gaat men met het besluit over vrouw en ambt om in die gemeenten waar men in feite al toe is aan ambtelijk werk door zusters? We zullen als kerken rond de eeuwwisseling steeds meer met de vraag geconfronteerd worden hoeveel rek er (nog) in ons kerkverband zit. Hoe ver kan en mag het gaan met de loyaliteit ten

opzichte van elkaar? Of moeten we elkaar maar vrij laten en zolang mogelijk het kerkverband bewaren, ook al vindt er steeds meer een uitholling van binnenuit plaats? Welke wezenlijke waarde heeft een eenheid die slechts organisatorisch is? Worden we met al deze vragen niet teruggeworpen op de wezenlijke eenheid van de kerk van Christus? De eigenschap van de eenheid is onmisbaar voor het kerk-zijn. Een eenheid die gegrond is op de waarheid. Waar de norm van Gods Woord wordt losgelaten, kan geen sprake meer zijn van eenheid. In de brieven van het Nieuwe Testament wordt opgeroepen om de zuivere leer te bewaren. Die roeping om te waken over Gods Woord blijft actueel. De synodebesluiten en de reacties daarop moge ons dringen tot het gebed dat de Heere Zelf onze kerken zal bewaren bij de Heilige Schrift. Met vernieuwde kracht moge Paulus' oproep door ons worden betracht: "Bewaar het pand u toebetrouwd".

J.P. Boiten

Haamstede Conferentie 1999

De 15e Haamstede Conferentie zal dit jaar op maandag 6, dinsdag 7 en woensdag 8 september worden gehouden. De bijeenkomsten zullen weer plaatsvinden in de Talma Hoeve te Garderen. De volgende sprekers hopen het woord te voeren:

Ds. P. den Butter te Middelharnis (opening), dhr. P. Schalk te Veenendaal (over de 24-uurs economie), Ds. A. Beens te Katwijk aan Zee (over een bijbels persoon), Ds. M.J. Kater te Zeist (een kerkhistorische lezing), Ds. C. Harinck te Houten (de Rechtvaardigmaking in de Vierschaar), Ds. K. ten Klooster te Slikkerveer (het Priesterlijk Ambt van Christus), Ds. P. de Vries te Elspeet (De betekenis van de toelidende weg), Ds. P.D.J. Buijs te Veenendaal (sluiting).

Een meer gedetailleerd overzicht met de eigenlijke titels volgen later.

De deelname staat open voor predikanten, evangelisten, leraren godsdienst, alsmede voor studenten, die zich voorbereiden op de dienst des Woords.

Adoptievereniging der Ger. Gezindte

D.V. 27 maart 1999 hoopt de Adoptievereniging der Gereformeerde

Gezindte haar periodieke voorjaarsledenvergadering te houden. De vergadering zal plaatsvinden in de aula Alpha van de Driestar te Gouda. De zaal is open vanaf 13.30 uur. De opening is om 14.00 uur door de voorzitter van de vereniging Ds. A. Bac; predikant van de Gereformeerde Gemeente te Bodegraven. Deze middag hoopt dhr. E. Beelen voor ons een lezing te verzorgen, met als titel: "Het adoptiekind in de puberteit, hechting en losmaking". Dhr. Beelen is werkzaam als hoofd van de afdeling maatschappelijk werk van Groot Emaus te Ermelo. Dit is een internaat voor licht verstandelijk gehandicapten, waaronder ook buitenlandse adoptiekinderen. In de zaal zal een informatietafel opgesteld zijn, tevens is er kinderopas aanwezig. Leden en belangstellenden zijn van harte welkom.

Boekbesprekingen

Samuel Prime, De Kracht van het Gebed, 269 blz., f. 29,75. Uitgeverij De Banier- Utrecht. De ondertitel luidt: Het reveil in New York van 1858. Verhaald worden heerlijke betoningen van goddelijke genade in de Fultonstreet, in andere samenkomsten in New York en elders in 1857 en 1858. De opwekkingsperiode van 1857- 1859 wordt wel 'het evenement van de eeuw' genoemd. Voor de Engelstalige wereld is dat een terechte omschrijving. Aan beide zijden van de Oceaan kwamen mensen tot overtuiging van zonde en schuld. Het kerkbezoek nam toe. Velen braken met hun zondige levenswijze. De Heere mocht geloofd en geprezen worden. De auteur is getuige geweest van geweldige gebeurtenissen die niet het resultaat waren van enig menselijk ontwerp, niet van een onderlinge overeenkomst of voorgeschreven plan. Het was geen opwinding die voorzien, voorspeld en bewerkt was. Het was Gods genade die het gebed weer kracht gaf. De auteur mocht de hand Gods in dit alles opmerken. Het boek is vertaald door mw. P.M. van Overbeeke. Het werd voor het eerst gedrukt in 1859. Het boek getuigt van de worsteling om bekering van zichzelf en familieleden, van vrienden en collega's. Zakenlieden offerden hun lunchtijd op om samen te komen in gebed. Het gebed leve in ons hart: "Och of al het volk des HEEREN profeten waren, dat de HEERE Zijn Geest over hen gawe." We zouden heel wat kunnen citeren uit

dit boek. Op blz. 73 wordt het gevaar van uitstel beschreven. Een matroos verhaalt dat een medematroos ernstig ziek werd in Panama. Hij had zijn medematroos vele malen aangespoord de Heere te zoeken. Maar steeds was zijn antwoord: Nog genoeg tijd. Het was de satan die hem dat in het oor fluisterde. Doet de satan dat niet tot op de huidige dag? Op zijn sterfbed sprak deze matroos snikkend en naar adem snakkend: "Te laat, te laat. 'Ach!' riep hij uit, 'geen rust voor mij. Ik ga ergens heen, maar ik weet niet waar.' O, ik weet niet waarheen!" Zijn hoofd zakte terug op het kussen. Ik riep: Ned, ga je sterven? Maar alles wat er gorgelend uit zijn keel kwam, was: Geen rust. En mijn stervende scheepsmaat was niet meer.' Het moge een krachtige aansporing zijn het ene nodige niet langer uit te stellen.

Arend Kot, Gods wonderlijk genadewerk, 191 blz., f. 34,90, Uitgeverij de Groot Goudriaan- Kampen. De ondertitel luidt: De leidingen Gods in het leven van Arend Kot en Cornelia Baaij. We hebben dit boek met meer dan gewone belangstelling gelezen omdat wij de schrijver en zijn vrouw nog gekend hebben toen wij in Werkendam stonden. We herinneren ons nog goed dat wij de hoogbejaarde Kot bezocht hebben in het ziekenhuis in Gorinchem. Korte tijd later is hij overleden. In het keurig verzorgde boek wordt de weg beschreven die de Heere heeft gehouden met Arend Kot en met zijn vrouw. Kot moest van zichzelf zeggen dat hij onverbeterlijk was, maar ook dat de Heere onveranderlijk is. Kot werd in 1893 te Scherpenisse geboren. In zijn jeugd sloeg hij ernstige vermaningen in de wind. Hij beschrijft hoe hij als 16-jarige jongen naar de kermis zou gaan. Toen hij wilde vertrekken werd hij bij zijn vader geroepen. Die zei tot hem dat hij op de kermis God weleens kon moeten ontmoeten en wat dan? Nadat hij zijn tranen had weggewist en met een brandend geweten is hij toch naar de kermis gegaan. Dan lezen we op blz. 9: "Hoe dicht ik de plaats der ijdelheid naderde hoe banger het me werd. De kermis leek me een hel, alles benauwde me. Tegen de avond barstte een hevige onweer los, zodat alles in brand scheen te staan en dan die vreselijke donderslagen en de woorden van mijn vader: 'M'n kind, je kon er God weleens ontmoeten.' Ik ben zo beangst geworden dat ik van die plaats wegge-

vlucht ben om er nooit meer te komen. Het is dan ook de laatste keer geweest dat ik de plaatsen der ijdelheid bezocht heb. Er kwam een gehele ommekeer in mijn leven, ik ging zoeken in de weg van zelfverbetering. Hierin behaagde ik echter meer mezelf dan de Heere." Kot zocht bekeerd te worden. Tot zijn 36ste jaar heeft hij aan dat gebouw gewerkt. We lezen van beloften die hem gegeven werden aangaande de verlossing en de vervulling daarvan. De mogelijkheid van zalig worden werd ontsloten uit Lucas 15: 1 en 2 waar we lezen van tollenaars en zondaars die tot Jezus naderden. We lezen op blz. 73: "Het was of de Heere mij maar riep en nodigde en mij alsmaar betuigde dat ik niet te slecht was, niet te groot zondaar. Wat was dat voor mij alles wonderlijk, die zoete stem vol liefde, die mij verklaarde zondaren te ontvangen." Op blz. 76 lezen we dat die dierbare Immanuel hem in het ziekenhuis werd geopenbaard. Nog vele andere zaken zouden te noemen zijn. We besluiten deze bespreking instemmend met het slot van het voorwoord van ds. J. Karels: "In dit boekje staat dat een mens bekeerd moet worden, en dat God een zondaar bekeren wil, maar ook hoe Hij dit doet. Hierbij dienen we wel te bedenken dat Gods leiding met Zijn kinderen niet altijd eender is. Achterin dit werkje treffen we ook nog mededelingen aan betreffende het leven van zijn vrouw, waaruit blijkt dat ook die een gekende van eeuwigheid was. Het lezen van dit boekje bevelen wij van harte aan. Dat ook onze jeugd er belangstelling voor mocht hebben."

Prof. dr. J. van Genderen, De Bijbel en de Toekomst, 174 blz. f. 34,95, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon. De ondertitel luidt: "Een blij vooruitzicht voor wie gelooft". De auteur heeft jarenlang (tot 1993) dogmatische vakken gedoceerd in Apeldoorn. Het populair-wetenschappelijke boek is een geslaagde poging een beknopt overzicht te geven van wat de christelijke toekomstverwachting inhoudt. Om u een indruk te geven van de inhoud geven wij de hoofdstukken weer: 1. Nieuwe en oude vragen. 2. Het leven na dit leven. 3. De eindtijd. 4. De wederkomst van Christus. 5. De verwachting van een duizendjarig vrede-rijk op aarde. 6. De opstanding en het oordeel. 7. Het eeuwige leven. 8. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Wie na wil denken over genoemde

zaken doet er goed aan dit boek dat in kort bestek veel biedt ter hand te nemen. We besluiten met een citaat van blz. 162 "De verheerlijking heeft twee zijden. Aan de verheerlijking van de schepselen door God beantwoordt de verheerlijking van God door de schepselen. Als schepselen door God verheerlijkt worden, is dat het werk van zijn Geest. Het is ook het werk van zijn Geest, als God door zijn schepselen verheerlijkt wordt".

Ds. F. Bakker, "Gebedsgestalten" in het Hongaars.

Diverse Bewaar het Pand-gemeenten hebben om een herdruk van het bekende boekje van ds. F. Bakker "Gebedsgestalten" in het Hongaars gevraagd. Het is mogelijk dit boekje te herdrukken voor f. 1,08 bij een oplage van 7500 exemplaren. Giften voor dit doel kunnen naar KOEH overgemaakt worden onder vermelding "boekje Gebedsgestalten". Desgewenst kan men ook aantallen bestellen die dan afgeleverd of afgehaald kunnen worden voor f. 1,40 per stuk. Postbank: 3535181, Rabo: 16.10.04.555 KOEH Nijkerk.

GBS

Bijbels in Statenvertaling

Psalmboeken in groot en klein formaat

Berijming 1773, met Catechismus en Formulieren:

P20	kunstleer, 7,5 x 11,3 cm	f 12,50
P21	kunstleer, 9 x 12 cm	f 17,50
P22	goudsnee, 9 x 12 cm	f 19,50
P23	zeer duidelijke letter, kunstleer, 10 x 16 cm	f 22,50
P24	als P 23, leer, goudsnee	f 26,50
P25	kanselpsalmboek, 14 x 21 cm ook geschikt voor slechtzienden	f 37,50

Berijming Datheen, met Catechismus en Formulieren:

P20d	psalmboekje Datheen 7,5 x 11,3 cm, kunstleer, kleursnee	f 12,50
P14d	psalmboekje Datheen alle verzen noten 9 x 14 cm	f 24,75

Ook zakbijbels met de psalmen van Datheen verkrijgbaar.
Voor al deze uitgaven kunt u ook terecht bij de boekhandel.

Gereformeerde Bijbelstichting
Postbus 168, 4140 AD IJssdam, tel. (0345) 610 155

Ruim gelegen

6 en 8 pers. bungalows
(3 s.l.k., wasmachine) en

4/6-pers. stacaravans
2 s.l.k., douche).

Vóór 9 juli en vanaf
20 aug. nog vrij.

Bel voor de folder:
*Bungalowpark
De Verrassing, Oosterend,
tel. 0222 - 318391*

Zoek bij ons
uw Bijbel of
boek

Verzending of
bezorging moge-
lijk

Bel 0184 - 412461

Burg. Winklerplein 25
3362 AA Sliedrecht

Voor vakantie Vriezenveen

Maart - Oktober
Boederij met erf gelijkvloers

speelmateriaal binnen en
buiten
voor groot gezin of twee
kleine gezinnen

bezet week 29 t/m 32
Tel. 0546-563359

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van
de bemiddeling voor Kraam- en/of
Gezinszorg.
Heeft u Kraam- of Gezinszorg
nodig en u bezit geen TV, bel dan
gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

Friedensstimme

steunt het evangelisatiewerk in de hele voormalige Sovjetunie.

En u?

Lees

over dit werk in het gratis informatiebulletin
van Friedensstimme

Bid

voor de evangelisten die vaak in eenzaamheid en
onder moeilijke omstandigheden hun werk doen

Geef

om de voortgang van dit werk

Stichting Friedensstimme • Postbus 15 • 2800 AA Gouda • Giro 41 32 334

(Dia)voorlichting

SEZ

**over het werk van de SEZ
in Spanje of Cuba.**

**Of liever de nieuwe serie "Latijns-Amerika"?
(met nadruk op Dom. Republiek, Ecuador en Mexico).**

Wij komen graag en gratis naar uw school of vereniging.

Bel SEZ,

tel. 0184-615543 of 0548-521998 of 055-3231623

Spaanse Evangelische Zending

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begravenis fonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begravenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74
3888 MG Uddel
Tel. 0577 - 401689

Thuiszorg nodig?

Curadomi biedt de helpende hand vanuit een christelijke levensovertuiging. Curadomi specialiseert het personeel in pijnbestrijding.

Curadomi

Organisatie voor thuiszorg

Zorg met een visie.
Bel tijdens kantooruren (0318) 54 82 65
buiten kantooruren 0900-82 12340 (spoed)